

Damptrykket ude fra; men Damptrykket ude fra saa vi ikke ved at spørge om Ministerens Smag, men efter Folkets Vilje. Det er det, jeg har savnet hos den ærede Ordfører og savnet hos hans Parti i det hele taget. Man ser ikke nok udad til, man ser for meget opad, og derfor visner alt, hvad der kommer frem i denne Sal.

H. Holm: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg har begæret Ordet for. Den højtærede Minister bebrejdede mig, at jeg havde sagt om de kjøbenhavnske Præster, at de havde nægtet kirkelig Begravelse, fordi de vedkommende havde taget borgerlig Vielse, og den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, at det var ikke derfor, men fordi de havde udmeldt sig af Folkekirken. Men jeg mener at have været berettiget til at sige, hvad jeg sagde. Thi Sammenhængen er jo den, at disse Personer ikke have udmeldt sig af Folkekirken, fordi de søgte sig i Modsetning til Folkekirken, men de have udmeldt sig, fordi de ønskede borgerlig Vielse, medens vor Lovgivning var saaledes indrettet, at den gjorde det til en Betingelse for at faa borgerlig Vielse, at man meldte sig ud af Folkekirken. Derfor mener jeg, Præsterne have haaret sig urigtigt ad ved at vende sig mod de Personer, som have meldt sig ud af Folkekirken for at faa borgerlig Vielse. I Stedet for at søge en Forandring i den Lovgivning, der stiller Udmeldelse af Folkekirken som Betingelse for at faa borgerlig Vielse.

Oscar Hansen: Der er vist aldeles ingen Tvivl om, at det Parti, som faavel den ærede Ordfører som jeg tilhøre, i det hele og store vilde støtte det fremkomne Lovforslag, og at ogsaa de enkelte Medlemmer vilde støtte det, jaafrent det kunde lykkes at bevæge de ærede Forslagsstillere til at indstrænke Præsternes Frihed til at nægte at udføre kirkelig Vielse til de Folk, der i Forvejen have ladet sig borgerlig vie; thi det kan ikke nægtes, at denne Tanke om gensidig Frihed er ikke holdbar. Jeg har allerede paatalt det, og jeg skal gøre det igen med en lille Bemærkning. Sagen er nemlig den, at Frihed til begge Sider ligger allerede i § 1. Jeg skal bevise det ved et konkret Tilfælde, saa vil det komme til at staa klarere. Der findes en lille V ude i Rattegat, og paa denne V er der baade en Præst og en Kirke-dommer, og Præsten er oven i Købet forlovet med Kirkeommerens Datter. Nu ved Vintertid er det umuligt for denne Præst at blive gift med den Kvinde, han elsker, efter § 1 i dette Lovforslag vil Præsten og

hans Kæreste kunne indgaa Ægteskab, enten Igen forhindrer Samvæmmet mellem Den og Fastlandet, eller der ikke er nogen saadan Hindring. Saa faar Geistligheden den samme Frihed som Lægmand, og naar man vil tilføje § 2, er det ikke nogen Compensation, saa er det et Plus, man tilføjer. — Til de to Argumenter, som den højtærede Minister meget stringent og klart fremsatte mod Parallellen mellem Bestemmelserne i Ligbrændingsloven og Bestemmelserne vedrørende Ægteskabet, vil jeg endnu føje et tredje, nemlig dette, at hvis en Præst nægter at fungere ved Begravelsen af et brændt Legeme, er det noget, som ganske vist ikke vil genere den, der er død; men det kan komme til for Livstid i meget høj Grad at stemple den Mand, der lever, naar Præsten og flere af hans Kolleger nægte at foretage en Vielse, som nu en Gang hører til hans Embedspligter, til Ministerialia, og der lader sig altsaa ikke paa dette Punkt drage nogen som helst Parallel mellem disse to Love. Jeg vil derfor opfordre den ærede Ordfører til i alt Fald at love at tage under Overvejelse at forandre Indholdet af § 2, inden Loven kommer videre, og selv at stille Forslag derom; thi i saa Fald vil jeg og sikkert mine Meningsfæller i Partiet godt kunne stemme for Lovforslaget.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Evend Høgsbro): Hvilken Ændring jeg kunde tænke mig fra Forslagsstillernes Side i § 2, har jeg antydet tidligere. Den Ændring, det ærede Medlem nu antyder, i Tilslutning til, hvad han før sagde, at Præsterne kun skulde have Ret til at nægte Vielse, hvor de vedkommende i Forvejen vare borgerlig viede, vilde sprænge Lovforslagets Ramme og være noget ganske nyt. Dette Lovforslag gaar kun ud paa, at man kan vælge en af to Vieser, men gaar ikke ud paa et Vaade—Og, som det ærede Medlem vilde have. Det er jo noget, der hænger sammen med Indførelsen af tvungen borgerlig Vielse og kunde ganske vist ogsaa finde Sted uden det; men det er i alt Fald noget ganske andet, end det Lovforslaget nu omhandler. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 12de Valgkreds (Wiinblad) bebrejdede mit Parti, at vi lagde for megen Vægt paa at reformere ved Hjelpe af den høje Regering. Jeg vil dertil kun sige dette, at med Hensyn til de Reformtrav, som vi ønskede at faa oplydte i den Tid, hvori vi nu ere, ere vi dog nødte til at regne med Regeringen; thi uden den kan et Forslag ikke blive til Lov, og at vi havde haft Haab om, at vi paa adskillige Punkter vilde kunne faa Støtte til